

Republika e Kosovës
Republika Kosovo / Republic of Kosovo
Kuvendi i Komunës Rahovec
Skupština Opštine Orahovac / Municipal Assambly Rahovec

DATUM:	22.01.2025
REFERENCA:	01/2025
ZA:	g. Arber Zenuni, Predsedavajući Skupštine Opštine
CC:	g. Skender Hamza, Rukovodilac sektora za rad Skupštine opštine Orahovac g. Atdhe Rama, zamenik predsedavajuće, Komiteta za Osobe sa Invaliditetom gđa. Samra Kerćagu, član, Komiteta za Osobe sa invaliditetom gđa. Altina Mezini, član, Komiteta za Osobe sa invaliditetom g. Selman Štavica, član, Komiteta za Osobe sa invaliditetom
OD:	gđa. Almedina Jaha, Predsedavajuća, Komiteta za Osobe sa invaliditetom
PREDMET:	Godišnji Izveštaj Konsultativnog Komiteta za Osobe sa Invaliditetom Opštine Orahovac za 2024. godinu

1. Uvod

U skladu sa principima Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima Ujedinjenih Nacija, prava pojedinaca su neotuđiva i jednaka za sve. Ovaj princip je osnova na kojoj je Konsultativni komitet za osobe sa invaliditetom u opštini Orahovac radio tokom 2024. godine kako bi osigurao zaštitu i uključivanje svih osoba sa invaliditetom u sve aspekte života. Komitet se bavio različitim pitanjima u vezi sa zdravstvom, obrazovanjem, zapošljavanjem i infrastrukturom, sa ciljem da se ovoj društvenoj grupi obezbedi dostojanstven i jednak životni standard.

U opštini Orahovac živi oko 1006 osoba sa invaliditetom. Za ovu kategoriju, zdravstveno osiguranje i pristup zdravstvenim uslugama ostaju ključna pitanja, koja zahtevaju kontinuiranu posvećenost da im se pruže pravedne i odgovarajuće usluge.

2. Cilj Komiteta

Konsultativni komitet za osobe sa invaliditetom ima za cilj da se bavi pitanjima koja se odnose na svakodnevni život osoba sa invaliditetom i njihovo predstavljanje pred lokalnim vlastima.

Glavne aktivnosti komiteta za 2024. godinu usmerene su na:

- Zastupanje i podrška pravima osoba sa invaliditetom.
- Poboljšanje infrastrukturnih uslova i javnih usluga za ovu kategoriju građana.
- Promovisanje socijalne i ekonomske integracije osoba sa invaliditetom.
-

Putem ove aktivnosti, Komitet je imao za cilj da pruži priliku osobama sa invaliditetom da imaju snažan glas u opštinskoj upravi i da se angažuju na poboljšanju uslova života.

3. Aktivnosti i njihova realizacija za 2024. godinu

Sastanci komiteta

Na osnovu Administrativnog uputstva (MALS) br. 01/2016, Komisija je organizovala 6 redovnih sastanaka tokom 2024. Ovi sastanci su bili prilike za diskusiju o raznim pitanjima i razmatranje preporuka za opštinske vlasti.

Prva sednica u martu: Na ovom sastanku izabrana je predsednica Konsultativnog odbora za osobe sa invaliditetom, gde su članovi jednoglasno izabrali gđu. Almedina Jaha i zamjenik predsedavajućeg g. Atdhe Rama, i tri druga člana Samra Kerćagu, Altina Mezini i Selman Štavica.

Druga sednica u maju: Razmatranje i usvajanje plana rada komiteta za osobe sa invaliditetom za 2024. Ovaj plan rada definiše prioritete i glavne aktivnosti koje treba preduzeti tokom godine.

Treća sednica u junu: Posećene su nevladine organizacije (NVO) koje deluju u opštini Orahovac i neguju osobe sa invaliditetom, kao što su: „Hareja“ i „Handikos“. Na ovim sastancima razgovaralo se o izazovima i potrebama sa kojima se suočava pružanje usluga ovoj kategoriji.

Četvrta sednica u septembru: Razgovarano o merama i izazovima u zadovoljavanju potreba osoba sa invaliditetom.

Peta sednica u novembru: Razgovaralo se o organizovanju okruglog stola u čast Međunarodnog dana osoba sa invaliditetom. Sastanku je prisustvovao i direktor odeljenja za kulturu, omladinu i sport g. Afrim Dina, gde je razgovarano o saradnji sa odeljenjima i nevladinim organizacijama koje se bave lečenjem osoba sa invaliditetom, za organizovanje različitih aktivnosti za ovaj dan. Na sednici je bio i direktor odeljenja za obrazovanje g. Avni Morina, gde smo se informisali o uključivanju osoba sa invaliditetom u obrazovni sistem, zatim infrastrukturi za odgovarajući pristup, izazovima sa kojima se ovo odeljenje suočava i drugim pitanjima. Sednici su prisustvovali i predstavnici nevladinih organizacija na kojima se razgovaralo o organizaciji okruglog stola i temama o kojima će se razgovarati.

Šesta sednica u decembru: Razmatran nacrt plana i usvojen Plan rada komiteta za osobe sa invaliditetom za 2025. godinu.

Ove sednice su pomogle jačanju komunikacije između institucija i nevladinih organizacija, kao i kreiranju bolje strategije za poboljšanje uslova i pružanje podrške osobama sa invaliditetom. Preporuke i odluke donete tokom ovih sednica imaju za cilj promovisanje uključivanje i poboljšanje kvaliteta života ove kategorije u opštini Orahovac.

Okrugli sto

Komitet je 2. decembra, u čast Međunarodnog dana osoba sa invaliditetom, organizovao okrugli sto na kome se razgovaralo o pitanjima vezanim za osobe sa invaliditetom. Učesnici su bili predstavnici javnih institucija, nevladinih organizacija i civilnog društva koje se bave zaštitom ljudskih prava, posebno zaštitom osoba sa invaliditetom.

Nakon analize situacije i diskusija održanih tokom okruglog stola, identifikovani su glavni problemi i izazovi, a predloženo je nekoliko preporuka za poboljšanje položaja osoba sa invaliditetom (OSI). Oni su sledeći:

Zaključci sa okruglog stola

- Pristup javnim institucijama za osobe sa invaliditetom nije na odgovarajućem nivou.
- Povećan je broj slučajeva osoba sa invaliditetom koji pate od mentalnih i psihijatrijskih poremećaja.
- Postoji značajan nedostatak pomoći za ovu kategoriju.
- Dužnosti negovatelja osoba sa mentalnim invaliditetom se ne obavljaju kako treba.
- Besplatne fizioterapijske usluge se ne pružaju osobama sa invaliditetom.
- Postoji nedostatak zaposlenja za osobe sa invaliditetom.
- Povećava se broj osoba obolelih od autizma.
- Usluge logopeda se ne pružaju dovoljno.
- Centralna vlada je smanjila budžet, što je negativno uticalo na pružanje usluga osobama sa invaliditetom.
- Osobe sa mentalnim invaliditetom suočavaju se sa velikim izazovima u podizanju glasa za svoja prava.

Preporuke sa okruglog stola

- Izgraditi dnevni boravak za osobe sa psihijatrijskim i mentalnim poremećajima.
- Povećati broj pomoćnih nastavnika, psihologa i pedagoga u školama u opštini Orahovac.
- Stvoriti tim za ocenjivanje (komisija) za identifikaciju i procenu potreba učenika sa smetnjama u razvoju.
- Stvoriti prostorije za resurse za OSI u školama kako bi se pružila adekvatna podrška.
- Poboljšati i proširiti pružanje besplatnih logopedskih i fizioterapijskih usluga za osobe sa invaliditetom.
- Podići svest i obezbediti uključivanje osoba sa invaliditetom na tržište rada.
- Odrediti veći i pravedniji budžet za potrebe OSI od centralnih i lokalnih vlasti.
- Preduzeti konkretne korake za povećanje pristupa za osobe sa invaliditetom svim javnim institucijama.
- Ove mere su neophodne da bi se garantovala prava i dobrobit osoba sa invaliditetom, kao i da bi se poboljšao kvalitet njihovog života.

Posete i Senzibilizacija

- Pristup javnim institucijama za osobe sa invaliditetom nije na odgovarajućem nivou.
- Povećan je broj slučajeva osoba sa invaliditetom koji pate od mentalnih i psihijatrijskih poremećaja.
- Postoji značajan nedostatak pomoći za ovu kategoriju.
- Dužnosti negovatelja osoba sa mentalnim invaliditetom se ne obavljaju kako treba.
- Besplatne fizioterapijske usluge se ne pružaju osobama sa invaliditetom.
- Postoji nedostatak zaposlenja za osobe sa invaliditetom.
- Povećava se broj osoba obolelih od autizma.
- Usluge logopeda se ne pružaju dovoljno.
- Centralna vlada je smanjila budžet, što je negativno uticalo na pružanje usluga osobama sa invaliditetom.
- Osobe sa mentalnim invaliditetom suočavaju se sa velikim izazovima u podizanju glasa za svoja prava.

- Preporuke sa okruglog stola
- Izgraditi dnevni boravak za osobe sa psihijatrijskim i mentalnim poremećajima.
- Povećati broj pomoćnih nastavnika, psihologa i pedagoga u školama u opštini Orahovac.
- Stvoriti tim za ocenjivanje (komisija) za identifikaciju i procenu potreba učenika sa smetnjama u razvoju.
- Stvoriti prostorije za resurse za OSI u školama kako bi se pružila adekvatna podrška.
- Poboljšati i proširiti pružanje besplatnih logopedskih i fizioterapijskih usluga za osobe sa invaliditetom.
- Podići svest i obezbediti uključivanje osoba sa invaliditetom na tržište rada.
- Odrediti veći i pravedniji budžet za potrebe OSI od centralnih i lokalnih vlasti.
- Preduzeti konkretne korake za povećanje pristupa za osobe sa invaliditetom svim javnim institucijama.
- Ove mere su neophodne da bi se garantovala prava i dobrobit osoba sa invaliditetom, kao i da bi se poboljšao kvalitet njihovog života.

4. Nadzor i Izveštavanje o Akcionom Planu

Komitet je pomno pratio realizaciju plana rada za 2024. godinu. Aktivnosti su realizovane u skladu sa preporukama sa održanih sednica, okruglih stolova i poseta. Komisija je predstavila detaljne izveštaje i dala preporuke za poboljšanje uslova i usluga za osobe sa invaliditetom u opštini Orahovac.

5. Preporuke za 2025. godinu

Na osnovu iskustva iz 2024. godine, Komitet preporučuje:

- Poboljšanje javne infrastrukture kako bi se osigurao pun pristup osobama sa invaliditetom.
- Povećanje mogućnosti zapošljavanja za osobe sa invaliditetom.
- Dalje promovisanje obrazovnih i kulturnih aktivnosti koje uključuju osobe sa invaliditetom.
- Sprovođenje lokalnih politika koje promovišu ravnopravnost i integraciju osoba sa invaliditetom u društvo.

6. Zaključak

2024. godina je bila važna godina za Konsultativni komitet za osobe sa invaliditetom u Orahovcu. Uprkos izazovima sa kojima se susreću, naponi da se poboljšaju uslovi života za osobe sa invaliditetom i dalje su prioritet. Komitet je posvećen da nastavi sa radom u 2025. godini i u godinama koje dolaze, dalje poboljšavajući inkluzivne mogućnosti i pružajući stalnu podršku osobama sa invaliditetom u opštini Orahovac. To će se postići jačanjem saradnje sa drugim institucijama, nevladinim organizacijama i civilnim društvom, kao i jačanjem kapaciteta komiteta i njegovih predstavnika. Kontinuirana posvećenost i koordinacija će osigurati da osobe sa invaliditetom imaju jednake mogućnosti i uživaju sva svoja prava, bez diskriminacije.

Konsultativni komitet za osobe sa invaliditetom opštine Orahovac

Almedina Jaha (Predsedavajući)

Atdhe Rama (zamenik predsedavajuće)

Samra Kerćagu (član)

Altina Mezin (član)

Selman Štavica (član)

 Almedina Jaha

 Predsedavajuća Komiteta